

УПОТРЕБА НА КРВ И КРВНИ КОМПОНЕНТИ ВО КАРДИОХИРУРГИЈА НАШЕ ИСКУСТВО (2004-2008)

Амбаркова Виларова Е, Анѓушева Т, Благоевска М, Митрев Ж.
Специјална болница по хируршки болести “ФИЛИП ВТОРИ”, Скопје, Македонија

Вовед: Иако светски тренд е рестриктивната трансфузиска практика, сепак бројот просечно употребени еритроцитни концентрати кај кардиохируршките болни различни болници изнесува од 1-2 до 5-6 единици по опериран пациент.

Цел: Наше искуство на примена на рестриктивен протокол за употреба на крв и компоненти кај кардиохируршки пациенти.

Материјал: Ретроспективна анализа на употреба на крв и крвни компоненти кај кардиохируршки пациенти во тек на петгодишен период (2004-2008). Најголемиот трансфузиски протокол е заснован главно на клиничката состојба на пациентите, а не само на специфичната концентрација на хемоглобин во терапија со еритроцитни концентрати. Свежо замрзната плазма, тромбоцитна маса и криопреципитат се ординарни како резултат на патолошки вредности на хемостаза, ниски вредности на фибриноген и низок број на тромбоцити со клиничко манифестно крварење. На пациентите со предоперативно очекуван ризик за интензивно периоперативно крварење користен е cell saver и антифибринолитички лекови.

Резултати:

Графикон 1.

Графикон 2.

Заклучок: Кај кардиохируршките пациенти може безбедно да се имплементира рестриктивна терапија со крв и крвни компоненти. Со тоа се намалуваат ризиците асоциирани со трансфузија на алогена крв и се рационализира нејзината употреба како продукт од хумано потекло со ограничени ресурси. Мултидисциплинарниот пристап со соработката меѓу клиничките лекари и специјалистите по трансфузиона медицина есенцијален.